

AUDITOR

časopis Komory auditorů České republiky číslo 9/2022

Téma: XXVIII. sněm KA ČR

aktuality • informace z komory • stanoviska, názory, diskuze
• nabídka vzdělávacích akcí • auditorské postupy • vybrané účetní problémy
• daňová a právní problematika • informace ze zahraničí

Obsah

AKTUALITY

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR.....	2
Z mimořádného zasedání Výkonného výboru KA ČR.....	2
Nové vedení Dozorčí komise a Kárné komise KA ČR.....	3
Etický kodex.....	3
Aktualizace Příručky pro provádění auditu.....	3
Nový auditor složil v říjnu slib.....	3
Setkání auditorů a asistentů auditora se zástupci Komory auditorů ČR.....	4
Vyjádření Komory auditorů ČR k navýšení limitů pro povinný audit v České republice.....	4
Auditoři a daňoví poradci měli možnost diskutovat s předsedou Nejvyššího správního soudu.....	6
Kyberbezpečnost, téma letošní společné konference auditorů.....	7

XXVIII. SNĚM KOMORY AUDITORŮ ČR

Usnesení XXVIII. sněmu Komory auditorů ČR konaného 14. listopadu 2022 v Praze.....	8
Priority činnosti Komory auditorů ČR na období 2023–2024.....	9
Výsledky voleb na XXVIII. sněmu KA ČR.....	11
Auditoři se sešli na XXVIII. sněmu v Praze (Lenka Zouharová).....	12

NA POMOC AUDITORŮM

Hugo a Sally se baví o ISQM.....	18–23
Vzpomínka na Jiřího Ficbauera.....	24

Toto číslo vyšlo **13.12. 2022**

Nové výzvy v auditorské profesi

Ladislav
Mejzlík

V listopadu jsme se sešli v Praze na XXVIII. sněmu komory. Sněm volil členy výkonného výboru, dozorčí a kárné komise a ty pak své vedení. Děkuji vám za důvěru, kterou jsem získal při volbě do výkonného výboru, a také členům výkonného výboru, kteří mě zvolili prezidentem. Všem auditorům, kteří kandidovali, velmi děkuji za jejich ochotu jít do voleb a podílet se vedle své vlastní práce i na řízení auditorské profese. Zvoleným kolegyním a kolegům gratuluji a těším se na spolupráci s nimi. Současně děkuji minulému vedení komory za práci, kterou pro auditorskou profesi udělali nejen v nelehkém covidovém období posledních let.

Jak už to bývá, po problémech minulého období přicházejí nové výzvy období budoucího. Za jednu z těch důležitých považuji přípravu nového zákona o účetnictví a všech s tím souvisejících právních předpisů. Téměř pětiletý proces přípravy nového zákona o účetnictví se blíží do závěrečné fáze a návrh jeho textu je nyní na konci listopadu v připomínkovém řízení. Návrh nového zákona přináší řadu významných, očekávaných a žádoucích změn, které sice budou vyžadovat nemalé úsilí při jejich implementaci od účetních jednotek, auditorů i uživatelů účetních závěrek, představují však změnu k lepšímu. I pro poradní skupinu, která se na přípravě zákona podílí, však byl překvapením návrh na zvýšení limitů pro sestavení konsolidované účetní závěrky a limitů pro povinný audit účetní závěrky. Jediným argumentem pro

takový krok, který jsme od ministerstva financí slyšeli, bylo snížení administrativních nákladů podnikatelů. Jsme přesvědčeni, že se jedná o mylný argument, protože případné snížení nákladů u jedné účetní jednotky bude znamenat přenesení nákladů na jiné subjekty, snížení kvality účetních závěrek a tím nižší transparentnost informací, horší výběr daní apod. Již předchozí vedení komory proti takovému návrhu protestovalo a nové vedení bude v argumentaci proti takovému návrhu pokračovat jak individuálně, tak i prostřednictvím členství v Národní účetní radě. V nejbližší době se obrátím e-mailem na vás auditory s prosbou, abyste se každý ve svém okolí a prostřednictvím svých kontaktů pokusili informovat o tom, jaké negativní celospolečenské důsledky by takový krok mohl přinést.

Návrh nového zákona o účetnictví je významný, ale ne jediný úkol, před kterým komora stojí. Budeme pokračovat v přípravě metodik auditu pro jednotlivé nové oblasti auditu nebo řízení kvality auditorské činnosti, za které považuji zejména vykazování a audit nefinančních informací, oblast AML, ESG a celou problematiku řízení kvality auditorské činnosti. Nepochybně to bude znamenat podíl na legislativním procesu a spolupráci jak s RVDA, tak i s ostatními relevantními subjekty.

Oblastí, kterou považuji za svoji prioritu, je propagace práce auditora a auditorské profese na veřejnosti, tak aby nebyla považována jen za nutné byrokratické zlo, které se musí omezovat. Tato mylná představa vede i k tomu, že se snižuje zájem nejlepších mladých absolventů vysokých škol o naši profesi,

a to se musíme snažit změnit. Patří k tomu, mimo jiné, otevřenější a modernější komunikace komory například prostřednictvím sociálních sítí, článků a vystoupení v médiích i přímá spolupráce s vysokými

školami. V příštím roce slaví komora 30. let od svého založení, což bude dobrou příležitostí také k propagaci auditorské profese.

Na závěr vám přeji především zdravý, klidné prožití konce roku

2022 a mnoho osobní spokojenosti a pracovních úspěchů v nové auditorské sezoně roku 2023.

Ladislav Mejzlík

prezident Komory auditorů ČR

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR

Výkonný výbor se na svém zasedání, které se uskutečnilo 7. listopadu 2022 v Praze, zabýval jak standardní agendou, tak aktuálními činnostmi jednotlivých odborných výborů KA ČR. Významnou částí jednání byla diskuze o dokumentech a připomínkách k materiálům, které byly předloženy XXVIII. sněmu KA ČR.

Výkonný výbor schválil:

- změnu termínů u tří kurzů před zkouškou, které se uskuteční v roce 2023,
- jmenování zkušební odvolací komise pro přezkoumání hodnocení dílčí části auditorské zkoušky *Podnikové finance*,
- jmenování Ivany Smejkalové novou členkou podvýboru pro IFRS a finanční instituce,
- scénář XXVIII. sněmu KA ČR,
- návrh usnesení XXVIII. sněmu KA ČR.

Výkonný výbor dále projednal:

- a schválil odhad plnění rozpočtu do konce roku 2022 a návrh rozpočtu na rok 2023,
- a schválil další postup ve věci přípravy příručky pro ISQM,
- postoj komory k návrhu nového zákona o účetnictví,
- a neschválil připomínky ke zkušebnímu řádu, který byl projednán na XXVIII. sněmu KA ČR,
- a neschválil připomínky k prioritám výkonného výboru na rok 2023 a 2024, které byly projednány na XXVIII. sněmu KA ČR,
- a schválil aktualizaci směrnice B4 – *Oběh účetních dokladů KA ČR*,
- a schválil zásady pro volby prezidenta, 1. viceprezidenta a viceprezidenta KA ČR

a vzal na vědomí:

- informaci o plnění rozpočtu komory za období leden–září 2022,

- zápisy ze zasedání prezidia, výborů a komisí,
- seznam hostů pozvaných na XXVIII. sněm KA ČR,
- informace o slibu nových auditorů,
- Zprávu DK z kontroly orgánů KA ČR,
- Zprávu DK z kontroly plnění usnesení sněmu KA ČR,
- legislativní monitoring,
- pozvánku na mezinárodní konferenci ICOM, která se uskuteční 14. prosince 2022 na Ukrajině,
- informace o aktualizaci příručky pro provádění auditu,
- informace o setkání auditorů a asistentů auditora se zástupci komory v Telči,
- statistiku o uložených kárných opatřeních.

Jiří Mikyna

ředitel úřadu Komory auditorů ČR

Z mimořádného zasedání Výkonného výboru KA ČR

Krátce po skončení XXVIII. sněmu Komory auditorů ČR konaného 14. listopadu se sešel na mimořádném zasedání Výkonný výbor Komory auditorů ČR v novém složení. Předmětem jednání byly volby prezidenta, 1. viceprezidenta a viceprezidenta na nadcházející dvouleté funkční období. Volba prezidenta a dvou viceprezidentů se koná každé dva roky.

Výkonný výbor se nejprve seznámil se zásadami voleb prezidenta a dvou viceprezidentů a odsouhlasil je. Poté byla schválena

volební komise ve složení Blanka Dvořáková, Eva Loulová a Jiří Mikyna.

Navrhování kandidátů a volby probíhaly tajným hlasováním. **Prezidentem KA ČR** byl v prvním kole zvolen **Ladislav Mejzlík**.

Na funkci prvního viceprezidenta a viceprezidenta komory bylo navrženo několik kandidátů, volby probíhaly tajně a v obou případech byli v prvních kolech zvoleni **prvním viceprezidentem komory Milan Bláha** a **viceprezidentkou Hana Mužátková**.

Prezident komory vyzval členy výkonného výboru, aby si promysleli oblast, které by se chtěli věnovat ve funkci předsedy nebo místopředsedy výboru, resp. redakčních rad (pro časopis Auditor a pro překlady). Závěrem prezident popřál členům výkonného výboru hodně úspěchů v nadcházejícím funkčním období.

Jiří Mikyna

ředitel úřadu Komory auditorů ČR

Nové vedení Dozorčí komise a Kárné komise KA ČR

Ihned po skončení XXVIII. sněmu auditorů se sešli také noví členové dozorčí komise a kárné komise, aby si zvolili své předsedy a místopředsedy. Předsedou

dozorčí komise byl zvolen Miroslav Zigáček, prvním místopředsedou Václav Moll a druhou místopředsedkyní Jana Sabadášová. Předsedkyní kárné komise byla

zvolena Ivana Smejkalová a místopředsedy Jana Kocurková a Jiří Viktorin.

-rr-

Etický kodex

Novelizovaný etický kodex (vydání 2021) byl po schválení na sněmu zveřejněn 15. listopadu 2022 na webových stránkách komory v sekci Předpisy – Etika. Nahradil úplně znění, které bylo na webu ve formě metodické pomůcky. Změny oproti sněmem schválené verzi kodexu v listopadu 2018 odpovídají změnám, které v Mezinárodním etickém kodexu pro auditory a účetní

odborníky (včetně Mezinárodních standardů nezávislosti) schválil Mezinárodní výbor pro etické standardy účetních (IESBA).

Konsolidované znění obsahující změny účinné od 15. prosince 2022 bude zveřejněno k tomuto datu.

Dále si vás dovoluujeme informovat, že IESBA zveřejnil v září *Handbook of the International Code of Ethics for Professional Accountants*,

Edition 2022, který obsahuje novou *Revisions to the Definitions of Listed Entity and Public Interest Entity*, která bude účinná od prosince 2024. Tato úprava počítá s lokálním upřesněním definice subjektu veřejného zájmu. Překlad bude zajištěn a v roce 2024 předložen ke schválení sněmu.

oddělení metodiky KA ČR

Aktualizace Příručky pro provádění auditu

Komora auditorů ČR ve spolupráci s firmou Deloitte připravila aktualizaci *Příručky pro provádění auditu u podnikatelů*. Jde o čtvrté vydání této příručky, která byla vytvořena s cílem napomoci auditorům při provádění auditu

méně komplexních firem v souladu s mezinárodními auditorskými standardy (ISA). Aktualizována byla úvodní kapitola a vzorové formule, jejichž úpravy reagují na novelizované standardy (zejména ISA 315R, ISA 540R) a etický

kodex. Aktualizovanou příručku naleznete na webových stránkách komory v sekci Metodika – Metodické pomůcky – Audit účetní závěrky.

oddělení metodiky KA ČR

Nový auditor složil v říjnu slib

Slib nového auditora se uskutečnil 17. října 2022 v sídle Komory auditorů ČR. Dle zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, a příslušných vnitřních předpisů komory bylo podmínkou zápisu do rejstříku auditorů složit jedenáct, resp. dvanáct písemných zkoušek a zároveň splnit povinnou tříletou praxi asistenta auditora. Nový auditor nejprve prezentoval průběh své praxe, hovořil o tom, na jakých zakázkách pracoval, jakou práci vykonával i jaká úskalí při práci asistenta auditora potkával. Poté složil slib do rukou prezidentky Ireny Liškařové tak, jak stanoví zákon.

Jméno a příjmení	Ev. č.	Zaměstnavatel
BRABEC Vlastislav	2562	OSVČ

Novému auditorovi blahopřejeme a přejeme hodně štěstí při vykonávání auditorské profese.

Veronika Rojková
evidence auditorů KA ČR

Setkání auditorů a asistentů auditora se zástupci Komory auditorů ČR

Výbor pro správu profese uspořádal v Telči 19. října 2022 setkání auditorů a asistentů auditorů se zástupci komory, a to s prezidentkou Irenou Liškařovou, prvním viceprezidentem Jiřím Pelákem a předsedou výboru pro správu profese Tomášem Brumovským. Setkání probíhalo formou besedy, Irena Liškařová a Jiří Pelák odpovídali na různé dotazy, průběžně je doplňoval Tomáš Brumovský.

Tomáš Brumovský informoval auditory o nové čtyřleté smlouvě o pojištění odpovědnosti auditora, která je platná od 1. října 2022, a o některých výhodách, které se podařilo pro auditory dojednat.

Irena Liškařová otevřela téma spisu auditora a zúčastnění auditori se podělili o své zkušenosti s vedením elektronického spisu, včetně toho, jaké výhody i nevýhody v jeho používání spatřují. Všichni se shodli na tom, že samotný elektronický spis nezaručí kvalitu auditu, ale je pomůckou, aby se nevynechal nějaký krok, a také je spis důležitý pro ochranu samotného auditora.

Dalším tématem byly dopady pandemie covidu-19 a války na Ukrajině na práci auditora. Přítomní se víceméně shodli na tom, že větší dopady na auditorskou oblast bude mít válka na Ukrajině, pravděpodobně hlavně na hospodářský výsledek nežli na tržby (díky vyšším cenám za energie a suroviny).

Hovořilo se také o novém standardu ISA 315 a o tom, že je pro auditory velmi náročný, protože bude kladen

větší důraz na účetní operace, nutnost kontroly nejen účetních zápisů, ale i procesů.

Následovala debata o RVDA, o zkušenostech auditorů s kontrolou ze strany RVDA a kontrolami obecně. Naopak se auditori zajímali, jakým způsobem RVDA kontroluje činnost komory. Irena Liškařová informovala o všech oblastech, ve kterých je komora radou kontrolována (činnost DK a KK, funkce evidence, příprava a průběh zkoušek a kurzů – jak před vstupem do profese, tak KPV), a o tom, že kontrolori z RVDA kontrolují práci oddělení kontroly kvality přímo při dohlídkách u auditorů. Jiří Pelák zmínil i snahu komory zachovat si nezávislost a udržet dvoustupňový systém.

Závěrečným tématem byla novela zákona o účetnictví, která je nyní v připomínkovém řízení. Mimo jiné je v novele změna v limitech pro povinný audit. Postoj komory i argumenty, které zazněly v diskuzi, se promítly do oficiálního stanoviska k návrhu nového zákona o účetnictví, které bylo zveřejněno na webu KA ČR a je také uvedeno dále. Komora bude nadále sledovat celý průběh legislativního procesu.

Setkání v Telči bylo věcné a proběhlo ve velmi příjemné atmosféře.

Veronika Rojková
evidence auditorů KA ČR

Vyjádření Komory auditorů ČR k navýšení limitů pro povinný audit v České republice

Návrh nového zákona o účetnictví zveřejněný Ministerstvem financí ČR obsahuje změnu limitů pro povinný audit, a to ve dvou variantách: v první variantě se navrhuje, aby povinnému auditu podléhaly pouze velké a střední účetní jednotky, podle druhé varianty povinnému auditu mají podléhat i malé účetní jednotky, přičemž stávající limity se mění z 80 na 130 mil. Kč v případě obratu a ze 40 na 65 mil. Kč v případě aktiv.

Komora auditorů se neztotožňuje a nesouhlasí ani s jednou z navrhovaných variant. Předně s komorou nebylo zvýšení limitů diskutováno ani bilaterálně, ani v rámci pracovní skupiny k novému zákonu o účetnictví, jejichž jednání se zástupci KA ČR

aktivně účastnili, byť by se tak mohlo zdát z úvodu důvodové zprávy k návrhu zákona¹. Taktéž je zvýšení limitů v rozporu s Návrhem věcného záměru zákona o účetnictví² schváleného vládou ČR.

Pro absenci diskuse ohledně změny limitů Komora auditorů ČR neměla možnost upozornit Ministerstvo financí ČR na řadu souvisejících negativních a rizikových důsledků. Učiní tak v rámci připomínkového řízení, nicméně na své nejdůležitější námítky proti navýšování limitů upozorňuje i touto veřejnou cestou.

Podle odhadů Komory auditorů ČR díky změně limitů více než 5 000 účetních jednotek přestane podléhat povinnému auditu. To přirozeně bude mít

¹ Dostupné na: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNCKKHGM1N>

² Viz Návrh věcného záměru zákona o účetnictví, část C.4., k bodu VIII – Audit: „Pro povinný audit se předpokládá zachování stávajícího stavu. ...“ Dostupné na: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNBHXJBT1V>

zásadní dopad na auditorský trh, který v současné chvíli považujeme za stabilizovaný, zejména s ohledem na náročně budovanou kvalitu auditorských služeb, regionální dostupnost auditu a dostatečné zastoupení českých auditorů vedle auditorů nadnárodních. Výsledkem bude zesílení koncentrace auditorského trhu, což je v přímém rozporu s cílem regulace auditorských služeb v Evropě.

Za ještě závažnější však považujeme, že Ministerstvo financí ČR blíž neprozkoumalo dopady zejména na podnikatelské prostředí v České republice, výběr daní a ochranu společnosti před škodlivými transakcemi spojenými nejen s praním špinavých peněz.

Auditoři jsou povinni se v rámci povinného auditu zabývat dodržováním zákona o boji proti praní špinavých peněz včetně dodržování mezinárodních sankcí. Omezení této funkce auditorů v době probíhající ekonomické války s Ruskem auditorská profese považuje za znepokojivé, protože tím dojde k narušení uceleného systému boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu, což může mít závažné dopady na bezpečnost České republiky. Máme za to, že při přípravě návrhu zákona toto nebylo nijak zkoumáno.

Návrh ministerstva financí také nereflektuje význam auditu pro řádný výběr daní v České republice. Auditoři se vždy zabývají transferovými cenami, transakcemi se spřízněnými stranami, a tudíž i vyvážěním zisků z dceřiných společností do zahraničí. Auditoři u svých klientů netolerují agresivní daňové techniky ohrožující zájmy České republiky. Komora si není vědoma, že by český stát tuto funkci dokázal adekvátně nahradit, a to v době, kdy se státní rozpočet potýká s mimořádnými schodky.

Snížení množství auditů poškodí české podnikatelské prostředí, které profituje z poměrně vysoké míry „proauditovanosti“. Zejména upozorňujeme na to, že zvýšení míry neauditovaných účetních závěrek povede k sekundárním insolvencím, protože podnikatelé se budou o problémech svých obchodních partnerů dozvídat s takovým zpožděním, které jim neumožní včas na danou situaci zareagovat. Auditor je povinen nejen posoudit, zda vykazovaná finanční situace odpovídá skutečnosti, ale také je povinen ve své zprávě upozornit na skutečnosti, které ohrožují další činnost účetní jednotky. V době ekonomického stresu, kterým v současné době podnikatelské prostředí prochází, je dostupnost takových informací zásadní. Návrh zákona zjevně podceňuje riziko řetězového selhávání českých podnikatelů.

Komoře auditorů ČR nejsou známy argumenty, které podporují navýšení limitů povinného auditu mimo ty, které jsou uvedeny v důvodové zprávě, tj. valorizace o inflaci a úspora administrativních

nákladů. Byť tyto argumenty chápeme, máme za to, že nejsou tak přímočaré, jak je prezentováno v návrhu, přičemž, a to je závažnější, v důvodové zprávě zcela postrádáme vypořádání se s argumenty, které podporují zachování stávajících limitů. Komora se proto domnívá, že argumentace uvedená v důvodové zprávě je neúplná, a tudíž vedoucí k potenciálně chybným závěrům.

Komora se domnívá, že snížení administrativní zátěže nebylo dostatečně prozkoumáno. Jednak by bylo možné audit u některých účetních jednotek nahradit jednodušší a levnější službou (tzv. prověrkou), čímž by se předešlo uvedeným negativním efektům doprovázejícím absolutní nepřítomnost auditora v účetní jednotce. Jednak lze také českým podnikatelům ulevit od administrativní zátěže mnoha jinými způsoby, se kterými je Komora auditorů ČR ochotna Ministerstvu financí ČR pomoci.

Argument valorizací považujeme také za nepřesný. Není pravda, že od roku 2002 se kritéria neměnila. V případě aktiv se měnila aktiva brutto na nižší částku aktiv netto, v případě obratu došlo k vyloučení rozpouštění opravných položek, rezerv, aktivace a změny stavu zásob z výnosů. Návrh zákona u varianty II navyšuje výnosy na limit 130 milionů Kč a zároveň přepokládá, že limit nebude navázán na celkové výnosy, ale pouze provozní (běžné) výnosy. Takový dopad by byl mnohem větší a v důvodové zprávě není tato skutečnost vyčíslena. Byť zvažování inflace chápeme jako validní argument, je nutné vzít v úvahu i to, že v důsledku covidu a nyní i války na Ukrajině a očekávané recese dochází ke snižování objemu výkonů.

Komora také nesouhlasí se zrušením povinnosti konsolidace středních konsolidačních celků, a to ze dvou zásadních důvodů: (1) při zvýšení limitů se účetním jednotkám vyplatí své podnikání rozdělit do více společností, a tak, díky absenci povinnosti konsolidace, obejít zákonné ustanovení o povinnosti auditu. (2) S ohledem na ekonomický vývoj lze očekávat růst trendu insolvencí. Nepříznivou ekonomickou skutečností lze přitom velmi dobře skrývat pomocí transakcí se spřízněnými stranami v rámci ekonomické skupiny. Skutečný stav takové ekonomické skupiny je schopna odhalit pouze konsolidace. Zrušením povinnosti konsolidace pro střední skupiny proto návrh zákona zásadně ohrožuje obchodní partnery a věřitele těchto ekonomických skupin pro ztrátu transparentnosti účetního výkaznictví, což je v rozporu s cíli deklarovanými v návrhu zákona.

Komora auditorů se nebrání diskusi o změně limitů pro povinný audit. V této souvislosti však chceme upozornit nejen na špatné načasování omezování auditu, ale i na negativní zkušenosti ze zahraničí

se zvyšováním limitů auditu a jejich následným opětovným snižováním (např. Švédsko, kde je nově limit obrátu pro povinný audit pouze 7,5 milionu Kč, aktiva 3,75 milionu Kč a 3 zaměstnanci, či Itálie), a to z důvodu vyššího počtu insolvencí nebo negativního dopadu na výběr daní. Dále chceme upozornit na alternativní řešení, např. zavedení prověrek, které jsou jednodušší, levnější a rychlejší než audit.

Tuto diskusi vede celá auditorská profese. Komora tedy plánuje požádat svou členskou základnu o oslovení volených zástupců (poslanců a senátorů) s prezentací závažnosti problémů, které návrh Ministerstva financí ČR přináší.

Výkonný výbor Komory auditorů ČR,
4. listopadu 2022

Auditoři a daňoví poradci měli možnost diskutovat s předsedou Nejvyššího správního soudu

Další setkání s osobností, tentokrát s Karlem Šimkou, předsedou Nejvyššího správního soudu, proběhlo 6. října. Diskutovalo se o změnách a směřování Nejvyššího správního soudu pod jeho vedením, předmětem debaty byly také otázky z daňové oblasti a některé soudní precedenty, problematika dodatečného zdaňování nadměrných zisků, příčiny a dopady války na Ukrajině včetně vlivů na ekonomickou a energetickou krizi. Karel Šimka se také podělil o své zážitky z adrenalinových sportů a jejich přínosy pro práci soudce. Je aktivním horolezcem a byl např. i na Antarktidě.

Setkání moderoval daňový poradce a auditor Martin Tuček. Setkání s osobností organizují pro svoje členy společně Komora daňových poradců ČR a Komora auditorů ČR s cílem zprostředkovat názory osobností, které ovlivňují české ekonomické prostředí. Účast se auditorům započítává do KPV dvěma hodinami.

Jiří Mikyna
ředitel úřadu Komory auditorů ČR

Foto: KDP ČR

Kyberbezpečnost, téma letošní společné konference auditorů

Již osmý ročník společné konference auditorů se konal ve čtvrtek 3. listopadu, letošním tématem byla kyberbezpečnost. Setkání uspořádal Nejvyšší kontrolní úřad ve spolupráci s Českým institutem interních auditorů, Komorou auditorů ČR, Radou pro veřejný dohled nad auditem a Ministerstvem financí ČR.

„Kyberútoky mohou pro stát znamenat obrovské komplikace i výdaje navíc. I my jsme se při našich kontrolách mohli přesvědčit o závažnosti těchto útoků,“ upozornil prezident NKÚ Miloslav Kala ve svém úvodním slově, kterým konferenci otevřel. Architekt kybernetické bezpečnosti Jiří Duchoň pak za základní problém označil nedodržování a ignoranci základů kybernetické bezpečnosti ve firmách.

Vedoucí oddělení bezpečnosti ICT z České exportní banky Jan Bukovský dodal, že prostřednictvím informačních systémů se dnes už provádí veškeré účetní a větší na obchodních činnostech. Zdůraznil, že za toto pohodlí se platí vyšším rizikem napadnutelnosti systémů a technologií, a proto je potřeba provádět stále důkladnější kontrolu IT systémů. Zdůraznil, že více než 90 % kyberútoků míří na e-maily.

O rizicích spojených s napadením firemních IT systémů, která musí při auditu účetní závěrky auditor zvažovat, mluvila Martina Křížová Chrámecká z oddělení metodiky auditu a účetnictví KA ČR. Upozornila, že data pro sestavení účetní závěrky pocházejí z IT systémů,

proto může v některých případech nedostatečné zabezpečení proti kybernetickým útokům zvyšovat riziko nesprávnosti v účetní závěrce. Proto musí statutární auditor toto riziko vyhodnotit a někdy se obrátit i na odborníka IT, aby získal dostatečné ujištění o správnosti účetní závěrky. Při kyberútku na účetní systémy podle ní hrozí nejen nedostupnost či přímo ztráta dat, ale i odcizení majetku, zneužití informací a často i nemožnost plnit smluvní závazky. Firma je pak nucena hradit pokuty či penále, hrozí jí ztráta klientů a dobrého jména, a to může mít dopady do účetní závěrky. Uvedla příklad útoku na dálku, o němž napadená společnost po určitý čas vůbec nevěděla. Při tomto útoku hackeři změnili bankovní účty v databázi dodavatelů a společnost v domněnku, že hradí své závazky, posílala peníze na jejich účty.

Podle Jiřího Diepolta, kontrolora z Rady pro veřejný dohled nad auditem, je IT audit jedním z pilířů systému řízení bezpečnosti. Účastníkům konference představil trendy v oblasti řízení informační bezpečnosti, přístup RVDA ke kontrolám kvality (IT částí) auditu a podělil se o nejčastější zjištění z těchto kontrol.

Prezentace vystupujících jsou k dispozici na webu NKÚ (v části Pro média – Tiskové zprávy).

Vladimíra Karlová
oddělení vnějších vztahů KA ČR

Foto: NKÚ

Usnesení XXVIII. sněmu Komory auditorů ČR konaného 14. listopadu 2022 v Praze

XXVIII. sněm Komory auditorů České republiky (dále jen „komora“) po projednání jednotlivých bodů programu podle schváleného programu jednání:

a) schvaluje podle předložených návrhů

- zprávu o činnosti Výkonného výboru;
- zprávu o činnosti Dozorčí komise;
- zprávu o činnosti Kárné komise;
- zprávu Volební komise;
- zprávu o hospodaření a plnění rozpočtu roku 2021;
- účetní závěrku komory za rok 2021;
- vnitřní předpisy:
 - a) novelu Dozorčího řádu od 15. listopadu 2022;
 - b) novelu Jednacího řádu s účinností od 15. listopadu 2022;
 - c) novelu Kárného řádu s účinností od 15. listopadu 2022;
 - d) novelu Směrnice pro postup při osvobodování od dílčích částí auditorské zkoušky Komory auditorů České republiky s účinností od 1. ledna 2023;
 - e) novelu Vnitřního předpisu pro kontinuální profesní vzdělávání statutárních auditorů s účinností od 1. ledna 2023;
 - f) novelu Volebního řádu s účinností od 15. listopadu 2022;
 - g) novelu Zkušebního řádu s účinností od 1. ledna 2023;
 - h) Etický kodex (nové znění – vydání 2021) je účinný od 15. listopadu 2022. Změny etického kodexu uvedené ve schvalovaném vydání 2021:
 - I. Nestrannost osoby provádějící kontrolu kvality zakázky a jiných osob kompetentních k provedení kontroly,
 - II. Revize ustanovení etického kodexu týkajících se služeb, které nemají charakter ověřování,

III. Revize ustanovení etického kodexu týkající se odměny nabudou účinnosti vždy datem uvedeným u příslušné změny etického kodexu, tj. nejdříve 15. prosincem 2022.

- priority činnosti Komory auditorů ČR na období 2023–2024;
- převod zisku komory za rok 2021 na účet nerozděleného zisku minulých let;
- rozpočet komory na rok 2023;
- auditora účetní závěrky komory auditorskou firmou FIZA, a.s., ev. č. 377 na účetní období 2022 a 2023;

b) bere na vědomí

- zprávu auditora o ověření účetní závěrky roku 2021;
- průběžné výsledky hospodaření komory v roce 2022;

c) zvolil polovinu (7) nových členů Výkonného výboru a 11 členů Dozorčí komise a 7 členů Kárné komise pro další funkční období;

d) vyhlašuje volby poloviny (7) členů Výkonného výboru, pěti členů Dozorčí komise a tří členů Kárné komise pro další funkční období, volby se uskuteční na sněmu komory v listopadu 2024 a Volební komise rozhodne o termínu přijímání návrhů na kandidáty;

e) ukládá Výkonnému výboru, Dozorčí komisi a Kárné komisi zajistit jednotlivé úkoly vyplývající z priorit činnosti komory v letech 2023–2024;

f) ukládá Výkonnému výboru sestavit do 30. listopadu 2023 rozpočet komory na rok 2024 a tento rozpočet zveřejnit na internetových stránkách komory.

Priority činnosti Komory auditorů ČR na období 2023–2024

Priority činnosti Komory auditorů ČR (dále jen „Komora“) jsou zaměřeny do oblastí: vzdělávání a metodické podpory auditorů, řízení a kontroly kvality auditorské činnosti, komunikace s auditory a odbornou i laickou veřejností a regulace profese.

Výkonný výbor

- spolupracovat s Ministerstvem financí ČR a Radou pro veřejný dohled nad auditem (RVDA) na řádné a korektní aplikaci zákona o auditorech v praxi v návaznosti na předpisy Evropské unie týkající se auditu,
- podporovat realizaci opatření k trvalému zvyšování nezávislosti, kvality a účinnosti kontrol prováděných u auditorů s cílem zajistit kvalitu poskytovaných auditorských služeb,
- poskytovat součinnost při zajištění společných kontrol komory a RVDA u auditorů subjektů veřejného zájmu,
- zvyšovat kvalitu a rozšiřovat nabídku vzdělávání asistentů auditora před vstupem do profese, průběžného vzdělávání auditorů (KPV) s širším využitím on-line možností – webinářů, workshopů a e-learningových kurzů,
- pokračovat ve školeních o auditorských standardech, spisu auditora a o vnitřním systému řízení kvality podle ISQM 1 a 2 tak, aby všichni činní auditori mohli prokázat svoji odbornost v této oblasti,
- podporovat a rozšiřovat on-line komunikaci v rámci členské základny,
- zajišťovat metodickou podporu a umožnit vzdělávání auditorům v souvislosti s ověřováním účetních závěrek sestavených podle IFRS,
- aktivně a dlouhodobě spolupracovat s partnerskými auditorskými komorami v Maďarsku, Polsku a na Slovensku,
- rozvíjet spolupráci s Asociací certifikovaných účetních (ACCA) a Institutem autorizovaných účetních znalců Anglie a Walesu (ICAEW),
- nadále se aktivně podílet na činnosti Accountancy Europe (AE), Mezinárodní federace účetních (IFAC) a Národní účetní rady (NÚR),
- zabezpečit efektivní a vyrovnané hospodaření komory,
- vhodným a racionálním způsobem informovat auditorskou obec o výsledcích činnosti výkonného výboru a jeho pomocných orgánů (odborných výborů),
- pomáhat s rozšiřováním povědomí laické veřejnosti o významu nezávislého ověření účetní závěrky a o roli auditora,
- spolupracovat s dozorčí komisí a kárnou komisí při řešení otázek souvisejících s podporou kvality auditorské činnosti,
- aktivně se zaměřovat na podporu malých a současně i středních auditorských praxí,
- hledat nové možnosti pro poskytování auditorských služeb, zejména v oblasti veřejného sektoru,
- rozšiřovat možnosti využití on-line registračního a komunikačního systému v rámci existujících informačních systémů,
- pravidelně komunikovat s odbornou veřejností o novinkách a změnách v oblasti auditu účetní závěrky a možnostech využití dalších auditorských služeb se zaměřením na malé a střední auditorské firmy,
- prohlubovat další spolupráci a výměnu informací s Českým institutem interních auditorů (ČIIA) a Nejvyšším kontrolním úřadem (NKÚ),
- podporovat samosprávnost a nezávislost auditorské profese,
- rozvíjet spolupráci s profesními komorami a institucemi, jejichž zaměření přímo či nepřímo souvisí s auditorskou profesí.

Dozorčí komise

- prohlubovat spolupráci s RVDA při zkvalitňování zavedeného systému kontrol kvality auditu,
- spolupracovat při provádění kontrol kvality a dále interaktivně spolupracovat při společných kontrolách,
- provádět kontroly kvality v takovém rozsahu a počtu, aby byly splněny zákonné podmínky,
- ve spolupráci s Výkonným výborem a Kárnou komisí podporovat rozvoj samosprávy auditorské profese,
- aktivně reagovat na stížnosti na auditory a na informace zjištěné v monitoringu, zintenzivnit kontroly přezkumů hospodaření v reakci na Zprávy MF ČR o výsledcích dozorů nad přezkoumáním hospodaření,
- informovat auditorskou obec o zjišťovaných nedostatcích při kontrolách kvality (zejména z kontrol přezkumů hospodaření) prostřednictvím článků v časopisu Auditor a doporučovat případná školení pro auditory,
- kontrolovat implementaci standardu ISQM 1 v rámci prováděných kontrol u auditorů a auditorských společností.

Kárná komise

- v rámci kárného řízení zahajovaného na návrh subjektů dle § 26 zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech (ZoA) postihovat jednání auditorů a auditorských společností, které je v rozporu se ZoA, jiným právním předpisem upravujícím výkon auditorské

činnosti, mezinárodními auditorskými standardy a s dalšími auditorskými standardy Komory, směrníci, etickým kodexem a vnitřními předpisy vydanými Komorou, (kromě případů, kdy k řešení bude příslušný disciplinární výbor Rady pro veřejný dohled nad auditem),

- vyřizovat externí podněty na nedostatky při výkonu auditorské činnosti auditory a auditorskými společnostmi (kromě případů, kdy k řešení bude příslušný disciplinární výbor Rady pro veřejný dohled nad auditem),
- postihovat nedodržování požadavku na kontinuální profesní vzdělávání auditorů (neabsolvování povinného prioritního tématu, nedodržení stanoveného počtu hodin kontinuálního profesního vzdělávání),
- informovat v obecné rovině a při zachování zásady mlčenlivosti auditorskou obec prostřednictvím časopisu Auditor o případech porušení zákona, předpisů Komory a udělených kárných opatřeních,
- informovat veřejnost o kárných opatřeních prostřednictvím webových stránek Komory (informace o pravomocně udělených kárných opatřeních zveřejňované u jednotlivých auditorů ve veřejně přístupném internetovém rejstříku auditorů, včetně zveřejnění výrokové části rozhodnutí dle § 27a ZoA),
- dále posilovat formálně právní úroveň aktů aplikace práva vydávaných Kárnou komisí, zvláště s ohledem na požadavky formulované odvolacím orgánem, tj. Radou pro veřejný dohled nad auditem.

Výsledky voleb na XXVIII. sněmu KA ČR

Na XXVIII. sněmu auditoři volili polovinu, tj. sedm nových členů výkonného výboru, jedenáct členů dozorčí komise a sedm členů kárné komise. Následně byli na prvních zasedáních volených orgánů zvoleni prezident a viceprezidenti členy výkonného výboru a předsedové a místopředsedové členy dozorčí a kárné komise. Složení a vedení jednotlivých volených orgánů naleznete i na webu komory.

VÝKONNÝ VÝBOR

(441 platných hlasů a 0 neplatných)

Zvolení kandidáti	ev. č.	počet hlasů
doc. Ing. MEJZLÍK Ladislav, Ph.D.	1107	318
Ing. DVOŘÁKOVÁ Blanka	2031	220
Ing. STRUŽINSKÝ Radomír	1373	216
Ing. PILÁTOVÁ Jana	1708	207
Ing. GRYGAR Zdeněk	1029	205
Ing. MUŽÁTKOVÁ Hana	2185	200
Ing. BOČÁKOVÁ JIRKOVÁ Petra	2253	195

Náhradníci

Ing. NOVOTNÝ Karel	1824	153
Ing. ŠKRAŇKA Pavel	2025	146
Ing. ČÍŽEK Ladislav	2457	121
Ing. HORAD Daniel	1979	92
Ing. LUKEŠOVÁ Klára	2507	70

Výkonný výbor po volbách v listopadu 2022 pracuje ve složení:

Sedm členů zvolených na období květen 2021 až listopad 2024

Příjmení a jméno	ev. č.
Ing. ŠTĚPÁN Michal	2053
doc. Ing. ZELENKA Vladimír, Ph.D.	1182
Ing. LOULOVÁ Eva	1981
Ing. BLÁHA Milan	2007
Ing. ČOUKOVÁ Pěva	1149
Ing. RANDÁKOVÁ Monika, Ph.D.	1619
Ing. HAMPL Karel	5

Sedm nově zvolených členů na období listopad 2022 až listopad 2026

Příjmení a jméno	ev. č.
doc. Ing. MEJZLÍK Ladislav, Ph.D.	1107
Ing. DVOŘÁKOVÁ Blanka	2031
Ing. STRUŽINSKÝ Radomír	1373
Ing. PILÁTOVÁ Jana	1708
Ing. GRYGAR Zdeněk	1029
Ing. MUŽÁTKOVÁ Hana	2185
Ing. BOČÁKOVÁ JIRKOVÁ Petra	2253

DOZORČÍ KOMISE

(445 platných hlasů a 0 neplatných)

Zvolení kandidáti	ev. č.	počet hlasů
Ing. BLÁHA Jan	1673	259
Mgr. MOLL Václav	2311	221
Ing. ZIGÁČEK Miroslav	2222	221
Ing. SABADÁŠOVÁ Jana	2378	198
Ing. DOLÁK Pavel	2293	195
Ing. KELLNER Jan, Ph.D.	2225	186
Ing. BRABEC Tomáš	2158	165
Ing. KOZÁKOVÁ Lucie	2202	147
Ing. NAŇÁK Ladislav	2412	119
Ing. HORA Michal, Ph.D.	1525	115
Ing. HORVÁTH Leoš	2013	86

Náhradníci

Ing. GREGOR Štěpán	2136	59
Ing. GEBAUEROVÁ Jana	1143	48

KÁRNÁ KOMISE

(444 platných hlasů a 1 neplatný)

Zvolení kandidáti	ev. č.	počet hlasů
Mgr. Ing. VIKTORIN Jiří, MBA	2080	285
Ing. ŠPAČKOVÁ Ivana	1515	241
Ing. KOCURKOVÁ Jana	2314	232
Ing. KÖHLEROVÁ Dana	1452	201
Ing. SMEJKALOVÁ Ivana	2417	191
Ing. TOMÁŠ Karel	1225	178
Ing. JANOVÁ Zuzana	2366	172

Náhradníci

Ing. MALIŠ Petr	2519	163
Ing. BRABEC Miroslav	1510	98
Ing. HAVELKA Jaroslav	2044	89

Auditoři se sešli na XXVIII. sněmu v Praze

Sněm auditorů mohl letos, na rozdíl od roku 2020, resp. 2021, kdy to pandemie nedovolila, proběhnout prezenčně a auditoři se sešli 14. listopadu v kongresovém centru hotelu Olšanka v Praze.

Auditoři na sněmu hlasovali nově pomocí sms zpráv, vyslechli si vystoupení hostů, schválili řadu vnitřních předpisů i etický kodex a volili ze svých řad zástupce do orgánů komory. Výkonný výbor v novém složení po skončení sněmu zvolil nové prezidium v čele s Ladislavem Mejzlíkem.

Administrativní záležitosti

V řízení sněmu se střídali první viceprezident Jiří Pelák a viceprezident Pavel Kulhavý. Sněm zahájila prezidentka komory Irena Liškařová, přivítala přítomné auditory i hosty a oznámila, že sněm je usnášeníschopný. Poté převzal slovo Jiří Pelák, který informoval o nutných administrativních záležitostech. Na sněm bylo ráno těsně před jeho zahájením zaregistrováno 415 auditorů včetně plných mocí, což představovalo 37,9% auditorů evidovaných v rejstříku KA ČR. Mohl tedy proběhnout řádný sněm.

Vzhledem k novému hlasování pomocí mobilních telefonů bylo nutné auditory s tímto procesem seznámit, a to pomocí krátkého instruktážního videa.

Poté již mohlo proběhnout jedno zkušební hlasování, tzv. hlasování nanečisto. Na sněmu se následně uskutečnilo 31 řádných hlasování.

K mikrofonu poté přistoupil předseda volební komise Miroslava Kodada, aby přednesl informace k volbám do výkonného výboru, dozorčí komise a kárné komise. Tyto volby probíhaly klasicky, vhozením volebních lístků do urny, během dopolední přestávky. Hlasování a volby technicky a organizačně zajišťovala firma Centin pod dohledem Volební komise KA ČR.

Při prvním řádném hlasování auditoři schválili hlasování na sněmu formou sms. V dalších hlasováních byly schváleny pracovní komise sněmu (mandátová a návrhová komise), ověřovatelé zápisu, tedy orgány potřebné k řízení sněmu, a také program sněmu.

Vystoupení hostů

K auditorům nejprve promluvil Tomáš Severa, vedoucí oddělení Regulace povinného auditu Ministerstva financí ČR. Představil nový zákon o účetnictví, který byl v té době v mezirezortním připomínkovém řízení (do 9. prosince). Uvedl, že klíčovou změnou je změna celkové koncepce zákona, který nově obsahuje *zásady účetního výkaznictví*. Důraz se nově klade

na vykazování spíše než na účtování, a to s cílem zvýšit kvalitu účetního výkaznictví. Z dalších změn, které Tomáš Severa zmínil, vybírám tyto:

- nově jsou definovány některé prvky účetního výkaznictví, např. aktiva, dluhy, rezervy, vlastní kapitál,
- změní se účetní výkaznictví v oblasti entit ze třetích zemí působících v ČR,
- bude povoleno vedení účetnictví ve funkční měně,
- v oblasti vykazování se zavádí nový termín statutární výroční zpráva, přičemž zpráva auditora by měla být její součástí.

Tomáš Severa také přednesl pro auditory velmi zásadní změnu, a to změnu limitů pro ověření účetní závěrky. Uvedl, že jde o politické rozhodnutí. Do diskuze byly připraveny dvě varianty:

- podle limitů, které stanoví právo EU,
- limit vznikl na základě aproximace inflace a jejího předpokládaného vývoje.

Dále se bude auditorů týkat doprovodná novela zákona o auditorech, kde půjde zejména o sladění terminologie s novým zákonem o účetnictví a zavedení nových definic povinného auditu a auditorské činnosti. Na závěr zmínil Tomáš Severa dobrou zkušenost při spolupráci s komorou.

Jiří Pelák reagoval na jeho vystoupení, neboť jde o závažné změny, zejména co se týče zvýšení limitů pro povinný audit. Komora auditorů se účastnila mnoha diskuzí k novému zákonu o účetnictví, avšak

informace o zvýšení limitů se objevily těsně před oficiálním zveřejněním návrhu nového zákona. O změně limitů pro povinný audit tedy komora neměla možnost diskutovat a představit své argumenty proti této změně. Dále uvedl, že tato změna není v souladu s věcným záměrem zákona schváleným vládou. Komora své argumenty přednese v připomínkovém řízení. Jiří Pelák zmínil tři zásadní argumenty proti omezování povinného auditu:

- v době ekonomické války s Ruskem se omezuje vliv auditorů, kteří jsou součástí systému boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu,
- auditori přispívají k výběru daní a
- auditor se zabývá trváním podniku v dohledné budoucnosti.

Ministerstvo financí uvedlo dva argumenty pro zvýšení limitů:

- valorizace a
- snížení administrativní zátěže.

Podle výkonného výboru komory lze snížení administrativní zátěže vyřešit i jinak, např. prováděním prověrek auditorem. Co se týče valorizace, je pochopitelné, že se hodnota peněz mění, ale valorizace podle něj probíhala i skrytě. Kritéria pro povinný audit se postupně měnila, např. měnilo se vymezení výnosů, měnila se aktiva brutto na netto.

Jiří Pelák hovořil ještě o další navržené změně, s níž komora auditorů nesouhlasí, a to je zrušení povinnosti konsolidace středních konsolidačních celků. Může

to vést k rozdělení podnikání do více společností za účelem vyhnutí se auditu. Také uvedl, že pokud společnost provádí transakce se spřízněnými stranami, pak jediný smysluplný pohled na skupinu podniků je přes konsolidovanou účetní závěrku. Uzavřel to shrnutím, že byl vybrán špatný moment pro takovou změnu a nebyla možná diskuze ze strany komory. Poté předal slovo Ireně Liškařové.

Irena Liškařová k tomu nejprve uvedla, že nový zákon o účetnictví považuje za dobrý, moderní a že reaguje na současnou situaci. Co se týče problematických změn, komora o nich v posledních dvou týdnech diskutovala s Národní účetní radou, Ministerstvem financí ČR, Radou pro veřejný dohled nad auditem, Nejvyšším kontrolním úřadem, ale i s Hospodářskou komorou ČR, Finančním analytickým úřadem, Českou národní bankou a s profesními komorami. Komora se samozřejmě vyjádří v rámci připomínkového řízení a doufá, že dojde k nějakému konsenzu.

Byla otevřena diskuze k novému zákonu o účetnictví. Karel Hampl, člen výkonného výboru, uvedl, že změna limitů povede k znevěrohodnění výsledků hospodaření důležité skupiny podniků a důsledkem bude i zakrývání zisků či jejich odvádění. Upozornil na souvislost s potřebou pokrýt strukturální deficit.

Tomáš Severa na to reagoval s tím, že ministerstvo vzalo v potaz negativní i pozitivní přínosy změn limitů. Uvedl, že diskuze je otevřena, stanovisko

komory bere na vědomí a předá ho výš. Poděkoval komoře za snahu argumentovat. Dodal, že je třeba diskuzi posunout na tu nejvyšší politickou úroveň.

Jiří Pelák ještě dodal, že vedení komory o tom diskutuje s politiky a bude tak činit i nadále.

Do diskuze se zapojila auditorka Jana Procházková, která upozornila, že v souvislosti s limity není v novém zákoně o účetnictví řešena oblast neziskových subjektů, kterých se povinnost auditu také týká a které jsou upravovány jinými zákony.

Auditorka Jiřina Pígllová a následně i Vladimír Zelenka, člen výkonného výboru, se zapojili do diskuze se svým negativním postojem k návrhu na zrušení povinnosti konsolidace středních konsolidačních celků. Vladimír Zelenka ještě uvedl, že jako předseda výboru pro veřejný sektor postrádá prostor pro diskuzi o problémech účetních jednotek veřejného sektoru při přípravě nového zákona o účetnictví. Tím byla diskuze k novému zákonu o účetnictví ukončena.

Dalším vystupujícím hostem byl Pavel Racoča, prezident Rady pro veřejný dohled nad auditem. Hovořil o nových výzvách v auditorské profesi. Kromě již zmíněného návrhu na zvýšení limitů pro povinný audit jsou jimi nové auditorské standardy pro řízení kvality a ověřování zpráv o udržitelnosti. Zmínil, že společným cílem komory a RVDA je zvyšování kvality auditu.

Jiří Pelák ještě okomentoval snahu o zvyšování kvality auditu a uvedl, že doufá v podporu RVDA v diskuzích komory o navržených změnách v zákonu o účetnictví.

Činnost komory

Prezidentka Irena Liškařová okomentovala činnost Výkonného výboru KA ČR. Zpráva o činnosti výkonného výboru byla bez připomínek a auditori ji v následném hlasování schválili.

Pavel Kulhavý vystřídal Jiřího Peláka v roli moderátora a pozval k mikrofonu předsedu dozorčí komise Jiřího Viktorina, aby hovořil o činnosti dozorčí komise. Předsedkyně kárné komise Hana Mužátková pak vystoupila s komentářem k činnosti kárné komise. Obě zprávy pak sněm v jednotlivých hlasováních schválil.

K hospodaření komory v roce 2021 hovořila Irena Liškařová. Ke zprávě o hospodaření komory v roce 2021 nepřišly žádné připomínky, ani nebyly vzneseny žádné dotazy. Auditori ji svým hlasováním schválili. Irena Liškařová také zmínila, že auditori měli k dispozici na webu komory zprávu auditora o ověření účetní závěrky komory za rok 2021. Pavel Kulhavý otevřel diskuzi ke zprávě auditora. Ta zůstala bez připomínek a moderátor mohl prohlásit, že ji sněm bere na vědomí. Následně auditori hlasovali o schválení účetní závěrky komory za rok 2021 s výsledkem

schváleno. Také převod zisku za rok 2021 na účet nerozděleného zisku minulých let byl v rámci hlasování schválen. Po komentáři prezidentky komory k průběžným výsledkům hospodaření v roce 2022, které byly bez připomínek či dotazů, mohl Pavel Kulhavý prohlásit, že je sněm bere na vědomí.

Předseda volební komise Miroslava Kodada přednesl zprávu o činnosti této komise a sněm ji následně svým hlasováním schválil.

Dalším bodem jednání bylo schválení auditora účetní závěrky KA ČR na účetní období roku 2022 a 2023. Na základě vypsání výběrového řízení navrhl výkonný výbor sněmu ke schválení auditorskou společnost FIZA, a.s., kterou sněm svým hlasováním schválil.

Vnitřní předpisy

Novelu Kárného řádu představila Hana Mužátková, novelu Dozorčího řádu okomentoval Jiří Viktorin, se změnami ve Volebním řádu sněmu a Jednacím řádu sněmu přítomné auditory seznámil předseda výboru pro regulaci a rozvoj profese Milan Bláha. Tyto čtyři vnitřní předpisy byly bez připomínek a zůstaly také bez dotazů v rámci diskuze. Sněm je v jednotlivých hlasováních schválil.

Změny ve Zkušebním řádu komentovala předsedkyně výboru pro auditorské zkoušky Monika Randáková. Nejvýznamnějšími změnami bylo zvýšení

poplatku za dílčí část auditorské zkoušky a úprava nahlížení do zkoušky. Ke Zkušebnímu řádu přišly na komoru čtyři připomínky od auditorky Anny Zavadilové, které se zmíněných změn netýkaly. Monika Randáková seznámila přítomné se stanoviskem výkonného výboru k jednotlivým připomínkám a zdůvodnila je. Připomínky i stanoviska výkonného výboru (nepřijmout tyto čtyři připomínky) měli přítomní v materiálech, které obdrželi při prezentaci. Sněm postupně hlasoval o stanoviskách výkonného výboru k došlým připomínkám a stanoviska ke třem připomínkám přijal. Čtvrtá připomínka se týkala vydávání sborníku materiálů ke zkoušce auditora. Autorka připomínky k ní krátce vystoupila v rámci diskuze s dotazem, proč nebyly již několik let sborníky vydány. Monika Randáková vysvětlila, že větší část sborníku je na webových stránkách KA ČR zveřejněna jako tzv. sylaby. Zbývající část, která spočívá ve vzorových příkladech se nyní dopracovává, a to z důvodu změn ve zkušebním systému. Stanovisko výkonného výboru ke čtvrté připomínce přijato sněmem nebylo.

Pavel Kulhavý požádal o přípravu hlasování o tom, zda sněm souhlasí s úpravou Zkušebnímu řádu dle připomínky Anny Zavadilové, a to v oblasti vydávání sborníku. Ještě před hlasováním proběhla krátká diskuze ohledně náročnosti přípravy zkušebních zadání i ukázkových zkušebních zadání, do které se zapojila Anna Zavadilová, Irena Liškařová, Monika Randáková a Vladimír Zelenka. Výsledkem následného hlasování bylo nepřijetí úpravy Zkušebnímu řádu dle připomínky. Následovalo tedy hlasování o schválení původně předloženého návrhu novely Zkušebnímu řádu. Sněm novelu Zkušebnímu řádu schválil. Tím skončila dopolední část jednání sněmu.

Na úvod odpolední části jednání sněmu bylo nutné znovu zjistit počet přítomných auditorů kvůli usnášeníschopnosti řádného sněmu a možnosti vyhlášení náhradního sněmu. Jiří Pelák proto požádal přítomné auditory, aby se pomocí mobilních telefonů opětovně zaregistrovali.

Během čekání na zjištění počtu účastníků přečetl Miroslav Kodada výsledky voleb, najdete je na straně 11. Odpolední počet účastníků byl podle informace dodané firmou Centin 358, což bylo méně než třetina auditorů, byl tedy vyhlášen náhradní sněm se stejným programem. Náhradní sněm je dle statutu usnášeníschopný, pokud je přítomna alespoň desetina auditorů.

Poté už se sněm mohl vrátit k projednávání změn vnitřních předpisů komory. Novelu Směrnice pro postup při osvobozování od dílčích částí auditorské zkoušky KA ČR okomentovala Monika Randáková. Sněm tuto novelu svým hlasováním odsouhlasil.

Předsedkyně výboru pro kontinuální profesní vzdělávání Blanka Dvořáková seznámila účastníky sněmu s navrhovanými změnami Vnitřního předpisu pro KPV. Změny byly dvě. Byl zrušen limit pěti hodin pro online formy vzdělávání. Druhou změnou je stanovení min. osmi hodin ročně pro vzdělávání v oblasti auditorských technik a auditorských témat. Rovněž tuto novelu sněm v hlasování přijal.

Etický kodex

Nové znění etického kodexu přišel na podium okomentovat Milan Bláha. Uvedl, že nový etický kodex existuje od 15. června 2021 a byl již představen v metodické pomůcce KA ČR. Následným hlasováním sněm nový etický kodex odsouhlasil.

Priority činnosti

K prioritám činnosti komory v letech 2023–2024 vystoupila prezidentka Irena Liškařová. K prioritám došly dvě připomínky od auditora Jaromíra Adamce, které prezidentka okomentovala, a vysvětlila také stanoviska výkonného výboru připomínky nepřijmout. První připomínka požaduje dát auditorům k dispozici vzory dokumentů pro oblast AML, evidence skutečných majitelů, Mezinárodních standardů pro řízení kvality ISQM 1 a ISQM 2 atd. Auditři hlasovali o stanovisku výkonného výboru k připomínce a neschválili jej. Jiří Pelák krátce doplnil, že není

jisté, že by výkonný výbor byl schopen dostát takovému závazku, tj. připravit požadované vzory dokumentů ve všech zmiňovaných oblastech, přičemž komora se snaží auditorům v těchto oblastech pomáhat spíše vydáváním příruček a organizací školení. Jaromír Adamec ještě uvedl, že jde zejména o pomoc výkonného výboru malým a středním auditorským praxím, neboť pro přípravu dokumentů nemají takové možnosti jako větší auditorské společnosti. Následovalo hlasování o první připomínce Jaromíra Adamce a dopadlo negativně, tj. sněm s připomínkou nesouhlasil. Druhá připomínka se týkala zveřejňování zápisů o jednáních orgánů komory s uváděním výsledků hlasování. Irena Liškařová k tomu mimo jiné zmínila, že předmětem jednání mohou být citlivá témata podléhající mlčenlivosti. Jiří Adamec poděkoval za komentář o mlčenlivosti a požádal o stažení své druhé připomínky. Následně auditori hlasovali o prioritách činnosti komory v podobě, v jaké je obdrželi před zahájením sněmu, a schválili je.

Návrh rozpočtu

Dalším bodem jednání byl návrh rozpočtu komory na rok 2023, o němž hovořila prezidentka Irena Liškařová. Poté sněm přistoupil k hlasování a rozpočet schválil.

Ukončení sněmu

Předseda návrhové komise Tomáš Brumovský seznámil přítomné s posledním bodem jednání, kterým byl návrh usnesení sněmu. Poté, co auditori vyslechli usnesení, jej v rámci hlasování schválili. Tento dokument najdete na straně 8 tohoto čísla.

Pak už Irena Liškařová požádala pokračující a nové členy výkonného výboru, aby se neprodleně sešli k volbě prezidenta a viceprezidentů komory, a členy dozorčí komise a kárné komise, aby se rovněž sešli a zvolili své předsedy a místopředsedy. Dále poděkovala členům prezidia a dalším kolegům v rámci komory auditorů za spolupráci po dobu jejího působení jako prezidentky komory.

Na závěr požádala všechny auditory, aby ve svých městech oslovili senátory či poslance, pokud je znají, a vysvětlili jim problematiku související se zvýšením limitů pro povinný audit či zrušení povinnosti konsolidace středních konsolidačních celků. Novému vedení komory popřála hodně úspěchů.

Aktuální předpisy naleznete na webu komory v sekci Předpisy / Vnitřní předpisy KA ČR, etický kodex je zveřejněn v sekci Předpisy / Etika.

Lenka Zouharová

redaktorka časopisu Auditor

Hugo a Sally se baví o ISQM

1. Nové standardy řízení kvality

Jasně.

Ahoj Hugo! Jdu ze sněmu. Měl bys na mě jako náš expert na řízení kvality chvílku?

Pomáhám kamarádce. Je auditorka OSVČ a nemá se s kým poradit ohledně implementace ISQM¹. Říkala jsem si, víc hlav víc ví.

Co potřebuješ vědět? Ležím ve studiu standardů, příruček a článků na toto téma už nějakou dobu.

To máš oproti mně náskok.

Tak to musíš zabrat, vždyť ISQM 1 začíná platit už od 15. prosince 2022! ISQM 2 platí, zjednodušeně řečeno, pro audity účetních závěrek za období začínající 15. prosince 2022, takže až pro audity roku 2023.

Četla jsem články v Auditorovi² a standardy... Ale k věci. Jsou pro ni povinné oba standardy ISQM?

ISQM 1 je povinný i pro auditory OSVČ, stejně jako byl stávající ISQC 1. ISQM 2, který řeší v detailu kontrolu kvality zakázky před vydáním zprávy, pro ni nejspíš relevantní nebude.

To máš asi pravdu. Neaudituje subjekty veřejného zájmu a ani nepřijímá žádné vysoce rizikové zakázky, u kterých by považovala za nutné provádět kontrolu kvality.

¹ <https://www.kacr.cz/aktualni-auditorske-standardy>

² Auditor č. 8/2022

Hugo a Sally se baví o ISQM

2. Řízení kvality založené na vyhodnocených rizicích

Už má kamarádka něco k implementaci ISQM 1 připraveného?

Myslela si, že jen vezme stávající manuál řízení kvality podle ISQC 1, který si sestavila na základě příručky pro auditory OSVČ⁵, a doplní jej o nové oblasti jako jsou technologické a duševní zdroje a komunikace a informace.

Takhle přeci ISQM 1 nefunguje! To určitě stačit nebude.

Já vím, ale stávající manuál přece nezahodí.

To ne. Většina nebo možná i všechny postupy, pravidla a kontroly, které měla zavedené, aby naplnila požadavky ISQC 1 a zákona o auditorech, určitě použije jako vhodné reakce pro snížení rizika ohrožujícího kvalitu. Musí ale začít identifikací rizik.

A jsme u toho. Vždyť v ISQM 1 nejsou uvedena žádná rizika! A povinných reakcí je tam jen pár (ISQM 1.34) na rozdíl od ISQC 1, kde jich byla spousta.

To je právě ta zásadní změna v přístupu k řízení kvality, který se nyní podobá rizikovému přístupu k auditu účetní závěrky. Ty sama mi pořád říkáš, že rizika materiální nesprávnosti jsou u každého klienta jiná a s riziky ohrožujícími kvalitu auditorské činnosti je to stejné.

Takže každý auditor si nově musí identifikovat rizika, která jsou pro něj relevantní. Hned mě napadá příklad. Auditor OSVČ bez zaměstnanců rozhodně nebude řešit, jak zajistit sdílení informací, aby nepřijal zakázku, když poskytuje klientovi i jiné služby.

Vidíš, to je pěkný příklad. A naopak některá rizika, třeba že auditor přijme zakázku, na jejíž provedení nemá dostatečné znalosti nebo kapacitu, jsou stejná pro OSVČ i pro firmu.

⁵ <https://www.kacr.cz/file/3897/vlk-samotar.pdf>

Hugo a Sally se baví o ISQM

3. Relevantnost kvalitativních cílů

Pokud tomu správně rozumím, kamarádka si musí sednout a sepsat rizika, která podle ní ohrožují dosažení obecných cílů kvality⁴? To je dost těžký úkol.

Je, ale ISQM 1 ji navede. Pro šest složek systému řízení kvality⁵ z osmi definuje kvalitativní cíle. Kamarádka si musí zvážit, zda je pro ni v její situaci ten který cíl relevantní, a musí se zamyslet nad tím, co jí může zabránit v jeho naplnění. To jsou ta rizika.

A jak to například udělá u zajištění dostatečných kapacit?

To lze zahrnout do složky schvalování nových klientů a zakázek. Kvalitativním cílem je, aby byla schopna zakázku realizovat v souladu s předpisy a profesními standardy. Co jí zabrání realizovat zakázku kvalitně, pokud disponuje dostatečnými znalostmi?

Když na ni nebude mít dostatek času, bude pod tlakem.

Vidíš. A proč by na zakázku neměla dostatek času?

Protože se jí může překrývat s jinou zakázkou nebo proto, že onemocní a jako OSVČ nemá nikoho, kdo by jí pomohl.

A hned máš správně identifikovaná některá rizika.

Myslím, že pro ni jako auditora OSVČ budou klíčová rizika vztahující se přímo k zakázce a plnění ostatních zákonných povinností jako třeba KPV.

To je pravda. Ne všechny kvalitativní cíle v ISQM 1 jsou relevantní pro každého. Kamarádka nemusí řešit firemní kulturu, organizační strukturu apod.

Souhlasím, většina cílů v oblasti vedení je pro ni podle mě nerelevantní, a proto je nemusí naplňovat ani dokumentovat.

⁴ Auditor OSVČ plní povinnosti stanovené profesními standardy a požadavky příslušných právních předpisů a provádí zakázky v souladu s těmito standardy a požadavky a zprávy, které auditor OSVČ vydává o realizovaných zakázkách, jsou za daných okolností vhodné.

⁵ Dále „složka“.

Hugo a Sally se baví o ISQM

4. Adekvátní reakce

Rizika musí zdokumentovat a naplánovat, co bude dělat, aby je snížila na přijatelnou úroveň.

Když si kamarádka pro každý relevantní kvalitativní cíl z ISQM 1 identifikuje rizika, co dál?

To je stejné jako plán auditu!

Fakticky ano. Vratme se třeba k tomu příkladu s nedostatečnou kapacitou. Jaká by podle tebe měla být její reakce?

Může si vést podrobný kalendář, kde bude mít plán zakázek včetně jejich hodinové náročnosti, a tak uvidí, zda má v klientem požadovaném termínu ještě volnou kapacitu. To ale asi není reakce, jakou si ISQM 1 představuje. Je to moc jednoduché.

Ale to je přesně ta adekvátní reakce! Postupem je vést si kalendář osmihodinové pracovní doby a pravidlem je nepřijmout zakázku, pokud se časově překrývá s jinou a dle předběžného rozpočtu vyžaduje více hodin, než mám k dispozici.

A pokud náhle onemocní? To se přece těžko řeší, ale stát se to může. Řešila bych to, až kdyby se to stalo. Pokud bych nemohla termín vydání zprávy posunout, snažila bych se zajistit si výpomoc.

I taková reakce je možná. Jen bys měla mít dopředu jasno, na koho se budeš obracet. To je specifické riziko auditora OSVČ. Ve firmě je možnost zastoupení.

Takže v manuálu bude třeba uveden seznam spřátelených auditorů, se kterými je domluvena na vzájemné výpomoci?

Myslím, že to by mohlo stačit. Záleží na kamarádce, jak má koncipovány smlouvy s klienty a jak vyhodnotí pravděpodobnost, že taková situace nastane.

Hugo a Sally se baví o ISQM

5. Dokumentace

Už tomu začínám lépe rozumět. Pokud to shrnu, tak podle ISQM 1 si musí každý auditor vyhodnotit rizika, která jemu, resp. jeho firmě, v oblasti řízení kvality hrozí, a na ně si stanovit vhodné reakce.

To jsi trefila. ISQC 1 výslovně požadovalo zavést konkrétní postupy bez ohledu například na velikost a zaměření auditorské praxe. ISQM 1 oproti tomu dává volnost určit relevantní rizika.

Přijde mi fajn, že si to každý může přizpůsobit své praxi.

Ano, jen musí zajistit, že v reakcích jsou všechny, které vyžaduje přímo ISQM 1 v odstavci 34, zákon o auditorech nebo jiné předpisy.

A reakcemi se rozumí postupy, pravidla a kontroly. A auditor nemusí vymýšlet nové, může převzít ty, které měl zavedeny podle ISQC 1, většina jich bude vhodná.

Ano.

A máš tip, jak by mohl výsledný dokument pro ISQM 1 vypadat?

Kamarádka by si mohla vytvořit tabulku podobnou plánu auditu, která bude obsahovat sloupce s kvalitativním cílem, s identifikovaným rizikem, které ohrožuje plnění cíle, a s reakcí na něj. Je vhodné to doložit formulářem či jinou dokumentací, kterou v praxi k tomu účelu používá.

A musí mít každé riziko vlastní reakci?

Podobně jako auditní postup může pokrýt více rizik materiální nesprávnosti, tak i tady jedna reakce může pokrýt více rizik ohrožujících naplňování kvalitativních cílů.

Hugo a Sally se baví o ISQM

6. Procesní složky

Hugo, na začátku jsi říkal, že ISQM 1 definuje kvalitativní cíle pro šest oblastí. Co ty zbylé dvě: proces vyhodnocení rizik a monitorovací a nápravný proces? Tady rizika nemám?

Ne, tyto dvě oblasti jsou procesní. Auditor má povinnost navrhnout vhodný proces vyhodnocení rizik a vhodný monitorovací a nápravný proces, který zjišťuje, zda byly navržené reakce funkční.

Takže na to má mít auditor směrnici?

Něco takového. Popíše kdo, kdy a jakým způsobem vyhodnocuje rizika. Například tvoje kamarádka OSVČ to bude mít v oblasti vyhodnocení rizik jednoduché.

Stačí, když jako základ pro identifikaci rizik v krátkosti popíše, co a jak dělá, jaké zakázky přijímá, jakou legislativou se řídí?

Ano, ale musí si ještě stanovit, jak často se bude k vyhodnocení rizik vracet. Třeba při změně legislativy (nové povinnosti) nebo když si najme asistenta, a tak se změní způsob výkonu její auditorské činnosti.

Už je mi to jasné, ale co ten monitorovací proces?

Tady se bez pomoci externího spolupracovníka neobejde. Potřebuje, aby někdo zkontroloval, že se ona sama řídí vším, co si jako reakce na identifikovaná rizika stanovila. Třeba že si vede ten kalendář.

Aha, vlastně je potřeba provést test funkčnosti vnitřního kontrolního systému.

Ano. A také je nutné naplánovat inspekci dokončených zakázek, zda byly provedeny v souladu s ISA.

A co musí mít v souvislosti s monitoringem hotovo do 15. prosince 2022?

Musí mít naplánováno, kdo a kdy, resp. jak často a jakým způsobem bude monitorování (včetně inspekce spisů) provádět a jak bude monitorování zdokumentováno. Samotné monitorování bude probíhat až v roce 2023.

A na jeho konci musí vytvořit zprávu, kde bude závěr o tom, zda je systém řízení kvality dobře nastaven a je funkční.

Ano. ISQM 1.53 a následující detailně popisují, že auditor má povinnost minimálně jednou ročně formálně vyhodnotit systém řízení kvality a formulovat z toho vyplývající závěry.

S lítostí oznamujeme auditorské obci, že 28. října 2022 zemřel ve věku nedožitých 72 let Ing. Jiří Ficbauer, CSc., MBA. Auditorské oprávnění získal již v roce 1991. Od prosince 2007 do února 2014 byl členem výkonného výboru komory (dříve rady) a v letech 2010 až 2012 zastával funkci viceprezidenta komory. Jiří Ficbauer byl také od května 2009 do března 2015 členem Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem.

-rr-

Milé kolegyně a kolegové,

redakce časopisu mě požádala o napsání krátké vzpomínky a jsem rád, že alespoň touto formou mohu Jirkovi poděkovat za vše, co pro auditorskou obec a profesi pečlivě a obětavě dělal. S Jirkou jsme se více poznali během našeho společného působení v orgánech komory, ať již to byl výkonný výbor, prezidium nebo spolupráce v době, kdy Jirka zastupoval komoru v Radě pro veřejný dohled nad auditem. Jirkovo nasazení, zapálení pro dobrou věc, čestnost, pracovitost, spolehlivost a upřímnost byly hlavními atributy toho, že jsem s Jirkou vždy rád spolupracoval. Myslím, že mezi námi není mnoho kolegů a kolegů, kteří pro komoru tak intenzivně žili a byli jí ochotni tolik obětovat.

V poslední době jsme se již tak často nevidali osobně, ale o to častěji jsme si telefonovali a společně vzpomínali nejen na naši spolupráci, ale i komentovali současný vývoj nejen v naší profesi, ale i v celé společnosti. Jirka i přes narůstající zdravotní potíže zůstával optimistou, radoval se i z drobných věcí a velkou oporou mu po celou tu dobu byla rodina a hlavně pak radost, kterou mu přinášela jeho vnoučata, o kterých vždycky s láskou hovořil. Do posledních chvil se aktivně zapojoval do práce ve firmě, kterou vybudoval a v níž si již s předstihem zajistil pokračování její činnosti předáváním svých zkušeností nástupcům, především pak synovi Davidovi.

Kolegy, jako byl Jirka, mezi námi budeme vždy potřebovat, taková lidé dělají náš svět snesitelnější a hezčí.

Petr Šobotník

Co najdete v e-příloze č. 9/2022

Přístup k e-příloze Auditor

E-příloha Auditor vychází souběžně s tištěným časopisem Auditor v elektronické podobě. Pro auditory je ke stažení v uzavřené části webových stránek komory www.kacr.cz, kam se lze dostat pod přihlašovací jménem a heslem.

OBSAH

- Evidence skutečných majitelů nově: redefinice pojmu skutečný majitel a další změny
- Zveřejnění účetní závěrky ve sbírce listin se „začerněnými“ údaji
- Nové evropské výkaznictví „zelené agendy“ ovlivní nejen finanční specialisty
- V rozpočtu Evropské unie loni vzrostl počet chyb a podvodů, zjistili auditoři
- David Ondráčka: Městské firmy. Tak o ty se hraje na radnicích především

-vk-

AUDITOR č. 9/2022

ročník XXIX

REDAKCE

Komora auditorů ČR
Opletalova 55, 110 00 Praha 1
tel.: 224 212 670, 221 602 289
e-mail: redakce@kacr.cz

REDAKTORKA

Ing. Lenka Zouharová, Ph.D.

REDAKČNÍ RADA

Ing. Jiří Pelák, Ph.D., předseda
doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D.
Jarmila Melichová
Ing. Jiří Mikyna
Ing. Jan Molín, Ph.D.
Ing. Michal Šindelář, Ph.D.
Ing. Michal Štěpán
Ing. Petr Vácha, Ph.D.

Pravidla pro zveřejňování článků jsou uvedena na webu KA ČR (www.kacr.cz/desatero). Články prochází recenzním řízením redakční rady.

VYDÁVÁ

Komora auditorů České republiky
tel.: 224 212 670, 224 222 178
IČ 70901473

Vydávání povoleno MK ČR 6934
ISSN 1210-9096

INZERCE, SAZBA, DISTRIBUCE

Infomedia, spol. s r.o.

Otradovická 731/11, 142 00

Praha 4, tel.: 607 972 085

e-mail: infomedia@infomedia.cz

TISK

Wendy, spol. s r.o., Mělník

OBJEDNÁVKY A PŘEDPLATNÉ

Komora auditorů ČR

e-mail: kacr@kacr.cz

Vychází 10x ročně

Roční předplatné: 950 Kč

Pro členy KA ČR zdarma

www.kacr.cz

© Komora auditorů ČR